

‘IK NEEM WEL AFSCHEID VAN RETOURMATRAS, **MAAR** **STILZITTEN DOE IK NIET**’

ONDERNEMER NANNE FIOOLE BOUWDE SINDS DE JAREN TACHTIG AAN VERSCHILLENDE RECYCLINGBEDRIJVEN, MAAR EEN VAN ZIJN MEEST BEKENDE EN GROOTSTE SUCCESSEN IS RETOURMATRAS. AFGELOPEN ZOMER KONDIGDE HIJ AAN HET STOKJE OVER TE DRAGEN AAN TWEE JONGE ONDERNEMERS. MAAR AAN STOPPEN MOET HIJ NOG NIET DENKEN.

Tekst: **Margriet Nijenhuis** | Foto's: **Margriet Nijenhuis** en **RetourMatras**

HOE GAAT HET MET JE?

“Naar omstandigheden goed. De gezondheid werkt niet altijd even goed mee. Ik heb al enkele keren kanker gehad en dat is weer terug. Hiervoor word ik behandeld en ben daarbij in goede handen. Maar ik laat me daardoor ook niet tegenhouden.”

HOE LANG ZIT JE AL IN DE RECYCLING?

“Ik doe dit werk nu al bijna 36 jaar maar ben niet van het begin af aan recycler geweest. Ik ben begonnen met een adviesbureau. We deden daar hoofdzakelijk het aanvragen van vergunningen. In die periode werd de afvalstoffenvergunning bij de provincie ondergebracht. Voor die tijd waren dat gewoon lokale of regionale vergunningen. Laagdrempeliger en dichter bij de ondernemers. Maar van die nieuwe vergunningsaanvragen bij de provincie snapt men niks. Toen ben ik daar ingesprongen met een

◀ Nanne Fioole zag in matrassen een interessant materiaal voor recycling en startte daarom twaalf jaar geleden met RetourMatras.

aantal mensen met verschillende achtergronden, zoals een jurist en een architect.”

TOCH IS ERGENS DE STAP NAAR DE RECYCLING GEMAAKT.

“In de loop van de tijd kreeg ik steeds meer vragen binnen over het recyclen van verschillende materialen, en dat vond ik interessant. Zo zijn we bijna 30 jaar geleden begonnen met het bedrijf RetourBand. Een bandenrecyclingbedrijf. Daarna hebben we ook RetourKeuken, RetourMeubel en RetourTapijt opgestart. In totaal zijn er negen bedrijven met die formule van de grond gekomen en daarvan zijn er uiteindelijk zes geslaagd. Er waren er dus een paar bij die het leven hebben gezien, maar die daarna geflopt zijn. Ja, dat gebeurt ook wel eens. Maar van die bedrijven die het niet hebben gered denk ik, dat we er te vroeg mee zijn geweest. Dat waren concepten waarbij we het materiaal wel konden recyclen, maar waarvoor we nog geen afnamecontracten hadden, bijvoorbeeld. Dan heb je wel materiaal, maar geen afzet.”

MAAR DE MEESTE BEDRIJVEN SLAAGDEN.

“Ja, een mooi voorbeeld is ook de gipsrecycling: GipsNet. Die recycling werd steeds beter ontwikkeld en daar zijn we in korte tijd heel groot in geworden. Het bedrijf werd opgericht in 2005 en in 2008 verkocht ik het aan Kok Lexmond.”

EN DE MATRASSEN?

“Ja, die matrassen vond ik ook heel interessant als materiaal. Daar ben ik twaalf jaar geleden ingestapt. Matrassen zijn een volumineus materiaal waarbij met de verbranding heel veel CO₂ vrijkomt. Het is best een lastige stroom door het volume en de samenstelling, en we hadden al snel bedacht dat we de recycling volautomatisch moesten doen.”

IS HET RECYCLEN IS ER MET DE PAPLEPEL INGETOEN?

“Nee, ik ben ooit begonnen als gas- en wattertechnisch installateur. Koeltechnieken en cv-technieken. Maar ik had het niet zo buitengewoon naar mijn zin in de bouw. Een vriend van mij had

een containerbedrijf en dat groeide heel snel. Dus hij vroeg of ik zin had om bij hem in het bedrijf te komen. Dat heb ik anderhalf jaar gedaan. Daarna ben ik voor mezelf begonnen als adviseur. Ik heb in die jaren heel veel mensen leren kennen, maar ook producten. Ik leerde over het bouwen van machines en hoe je ermee om moet gaan. Ik leerde hoe je de machines achter elkaar in kan zetten voor de recycling van afvalstromen.”

HOE KOM JE AAN DE MACHINES OM MATRASSEN TE RECYCLEN?

“We hebben zelf de machines ontwikkeld, en daarmee kunnen we nu in 50 seconden een matras recyclen. Het was ook een goede zet om de machinebouwers van het begin af aan kwaliteit te laten maken. Die machines werken nog steeds goed. We hebben twaalf jaar geleden de eerste machine laten bouwen. Natuurlijk zijn er wat slijtdelen die vervangen moeten worden, maar ze doen hun werk nog net zo goed. Dat is ook een goede investering geweest.”

WE ZIJN NU IN ZEELAND (NOORD-BRABANT), ÉÉN VAN DE RECYCLINGLOCATIES WAAR AFGEDANKTE MATRASSEN UIT ELKAAR WORDEN GEHAALD. HOE GAAT DAT PROCES IN ZIJN WERK?

“De matrassen worden hier aangeleverd. Het is belangrijk dat ze droog zijn, zodat wij ze kunnen verwerken. Een medewerker bedient hier een grijphaak die het matras op een lopende band legt. Vanuit hier gaat het matras, nog steeds op de lopende band, door een machine die de hoes over de zijkant van het matras opensnijdt en van het matras afpelt. Van daaruit worden de materialen in verschillende stromen verdeeld. Zoals het schuim, het textiel en de metalen delen van het matras. Dat materiaal wordt op andere locaties verder verwerkt.”

DIE VERWERKING, DIE DOEN JULLIE OOK ZELF?

“Ja, we hebben ons gespecialiseerd in het verwerken van verschillende stromen die uit onze matrasy recycling komen. Zo hebben we een polyol-productiefabriek gebouwd in Lelystad. Foam is

gemaakt van olie en wij gaan het weer terugbrengen naar olie, de repolyol. Vorig jaar zijn we begonnen met het bouwen van deze fabriek en hopelijk zijn we snel operationeel. Daarnaast maken we van het foam een rebonded materiaal. Kort uitgelegd zijn dat stukken aan elkaar gelijmd schuim. Dat wordt hoofdzakelijk gebruikt als ondertapijt, maar het kan natuurlijk ook gebruikt worden als isolatiemateriaal. Het ondertapijt wordt gemaakt door de schuimvlokken in een cilinder te persen. Als dat allemaal goed zit, gaat er minimaal 100 graden stoom doorheen, die de lijm activeert. Dat plakt de schuimvlokken aan elkaar. Als dat is gedaan kunnen we de rol schuim die er uitkomt in een schilmachine zetten. Het product dat daar uitkomt, is ongeveer 8 millimeter dik, en dat gaat naar de tapijtfabriek. Alles bij elkaar hebben we nu tussen de 80 en 85 procent van het materiaal uit matrassen circulair.”

IS DAT EEN BELANGRIJK STREVEN VOOR JULLIE?

“Jawel, maar het moet financieel natuurlijk ook interessant zijn. We kwamen op het idee om matrassen duurzaam te gaan recylen, mede doordat het zowel milieutechnisch als financieel niet interessant was om te verbranden. De manier waarop wij nu recylen en de tarieven die wij daarbij hanteren waren blijkbaar een goede zet. Op dit moment hebben we 70 procent van de markt in Nederland in handen en zijn we groeiende.”

WAT VOOR GROEI?

“Deels is dat het kijken naar buitenlandse markten. We zijn aan het kijken naar het opzetten van fabrieken in het buitenland, zoals in België. Dat gaat waarschijnlijk nog wel even duren, want in België is het wat moeilijker wat betreft vergunningen. Maar we halen daar al wel projecten naar ons toe, en die matrassen laten we dan verwerken in Etten-Leur of hier in Zeeland. Chico van Hemert is onze internationaal directeur. Chico is als werkstudent bij mij gekomen en loopt hier inmiddels ook alweer zeven jaar rond. Hij gaat RetourMatras verder internationaal uitrollen. Zo hebben we in Engeland net een

▽ Nanne geeft binnenkort het RetourMatras-stokje over. Als opvolgers vond hij Remco Noordermeer (hier op de foto) en Chico van Hemert.

RCULAIR SAMENWERKEN

bedrijf gekocht waar ze 450.000 matrassen per jaar ontmantelen. Dus dat gaat nu heel snel, ja, en dat vind ik wel heel erg leuk.”

ER IS INMIDDELS OOK EEN AANTAL GROTE NAMEN AAN RETOURLMATRAS VERBONDEN

“Drie jaar geleden heb ik mijn aandelen voor

een deel ondergebracht bij Renewi en Ingka Investments, onderdeel van Ingka (Ikea). Later ook nog bij Ikano Industry, een van de grootste matrasproducenten in Europa. Leuk om te vertellen is dat de ceo van Ingka grote betrokkenheid toont bij de bedrijven die onder die familie vallen. Het zijn er wereldwijd ontzettend veel. Ondanks zijn drukke

agenda kwam hij naar onze vestiging in Etten-Leur en vertelde daar ook dat de matrasrecycling zoals wij die doen een grote inspiratie is om in andere delen van de wereld na te volgen. Dat is natuurlijk fantastisch.”

WAT MAAKT MATRASVERWERKING MOEILIJK?

“Soms zitten er materialen in een matras verwerkt waar we niet heel blij van worden. Toen we begonnen met ons duurzame matrasrecyclingconcept hebben we verschillende grote matrasfabrikanten al gevraagd of ze de materialen niet met elkaar willen verlijmen. Alles werd aan elkaar gelijmd. Als je die materialen van elkaar af moet halen, heb je twee waardeloze producten, want de restanten bleven aan beide kanten zitten. Gelukkig werd door een aantal fabrikanten gehoor gegeven aan deze vraag. En ze zijn ook blij dat wij dit aangepakt hebben.”

EN DE AFZET VAN MATERIALEN?

“Die is voor sommige materialen minder moeilijk, want wij kunnen het zelf verwerken tot een product. Dat is niet altijd zo geweest. Toen we begonnen met de matrassen, kregen we nog ongeveer 30 cent per kilo voor het foam. Een aantal jaren later zakte dat terug naar 3 of 4 cent en leek het er op dat we zelfs moesten toebetalen om het af te zetten. Die prijzen bleven in de loop van de jaren schommelen, maar dat heeft minder invloed op ons, aangezien we zelf het materiaal verwerken.”

JE GAAT HET STOKJE NU OVERDRAGEN EN NEEMT AFSCHIED VAN EEN OPGEBOUWD SUCCES. KUN JE HET LOSLATEN?

“Dat denk ik wel. Ik ga ook niet stilzitten. Sterker nog, ik heb plannen om een voorlichtingscentrum over duurzaamheid op te zetten in Bodegraven-Reeuwijk. Daar kunnen zo’n 30 bedrijven hun duurzame ontwikkelingen gaan showen. Als initiatiefneemer hoop ik de plannen snel concreet te kunnen maken. Op de locatie die we voor ogen hebben, komt ook een aantal mensen in vaste dienst. Daar ben ik nu druk mee, en ik heb ontzettend veel zin om hiermee aan de slag te gaan.”

EN JE HEBT EEN OPVOLGER GEVONDEN

“Ja, ik kende Remco Noordermeer al een tijdje. We gingen al regelmatig samen lunchen en bijpraten. Toen ik op zoek ging naar iemand die het stokje kon overnemen, belde ik hem op. Remco is thuis in ons netwerk en kent onze klanten. Dat zijn vooral gemeenten en daar heeft hij vanuit zijn werkveld ervaring mee. Remco pakt het samen met Chico op. Ik heb er het volste vertrouwen in dat zij het succes gaan voortzetten en nog groter kunnen maken.”

ALS JE NAAR RETOURMATRAS KIJKT, WAAR BEN JE DAN HET MEEST TROTS OP?

“Allereerst natuurlijk het duurzame karakter van de RetourMatras-methode. Geen matrassen meer verbranden, maar ontmantelen op onze eigen, unieke manier, en de materialen inzetten voor hergebruik. Ik ben erg trots op de hoogwaardige verwerking tot eindproduct die we er in eigen huis hebben bijgepakt. Dat is naast circulair ook financieel een goede zet geweest. Dat product heeft een goede afzetmarkt, dus dat hebben we echt wel goed geregeld.” ■

◀ **Jesper Brodin,**
ceo van Ingka
Group / Ikea sa-
men met Nanne
Fioole tijdens
een bezoek aan
RetourMatras
in Etten-Leur in
het voorjaar van
2022.

Over RetourMatras

Opgericht:
2010

Gevestigd in:

Bodegraven (hoofdkantoor) en recyclinglocaties in Lelystad, Alphen aan den Rijn, Zeeland (NB) en Etten-Leur

Expertise:

Jaarlijks worden er 1,5 miljoen matrassen afgedankt in Nederland. RetourMatras recyclet matrassen tot nieuwe grondstoffen en draagt daarmee bij aan een duurzamere wereld. Voor het ontmantelen van matrassen hebben ze een eigen recyclinglijn ontwikkeld, waarbij de materialen netjes gescheiden worden.

www.retourmatras.nl